

Bemanningsföretag, vinst i vården och prickad ledning

IF Metall har haft kongress

16-19 maj hade IF Metall kongress i Stockholm. Där samlades 300 representanter från hela landet för att fatta beslut om vad vår fackförening ska tycka och göra de närmaste åren. En Metallkongress är oftast en mycket välregisserad tillställning där förbundets ledning sällan riskerar att råka ut för några obehagliga överraskningar. Så var det även i år. Men med ett par viktiga undantag.

Tanken är att dessa ombud ska föra fram det som vi medlemmar tycker och de är också valda från olika avdelningar runt om i landet. Om du inte vet vilka som representerade oss i Göteborg är det inget att skämmas över, valen sker långt från vår arbetsplats och i flera led som i praktiken gör det mycket svårt påverka vem som väljs för en vanlig medlem.

Många viktiga frågor var ändå uppe på kongressen.

När en motion (ett förslag till ställningstagande eller beslut) kommer in till kongressen behandlas den av förbundsstyrelsen. Om de inte ger sitt godkännande till motionen kan kongressen ändå rösta igenom den. Undet lång tid har det dock varit så att kongressens delegater nästan alltid röstar som förbundsstyrelsen vill.

Det var till exempel vad som hände i diskussionen om bemanningsföretag. På många arbetsplatser har det länge varit ett problem att företaget hellre tar in bemanningsföretag än anställer själva. Det leder till otrygghet, både för de bemanningsanställda och alla andra. Flera avdelningar hade

därför skickat in motioner om att Metall skulle verka för att bemanningsföretag förbjöds, så som det var innan 1991. Förbundsledningen gick emot detta och en lång debatt följde.

Ordförande Anders Ferbe sammanfattade ledningens uppfattning med orden:

"Det gäller att hitta skärningspunkten mellan de anställdas trygghet och en fungerande produktion. Struntar vi i flexibiliteten riskerar vi också svensk industri och dess konkurrenskraft."

En representant från Stockholm var av en annan uppfattning:

"Förbundsstyrelsen säger att man inte kan förbjuda en hel bransch. Jag

företräder medlemmarna, inte branschen. Vi kan hantera flexibiliteten på annat sätt."

Från Oskarshamn berättade en delegat:

"Sedan vi fick in inhyrning på Scania i Oskarshamn har vi inte fått en enda visstidsanställd sedan 2011. På tre år" och underströk problemet med den rädsla som bemanningsjobben för med sig: *"De inhyrda vågar inte ens komma upp till klubben. Bedrövt att vi ska behöva ha det såhär."*

Förbundsstyrelsen lyckades ändå att efter en lång debatt få kongressen att rösta ner motionen.

Men vid ett annat tillfälle räckte inte ledningens tyngd till.

Från Sundsvall hade det kommit en motion som krävde att Metall skulle säga nej till privata vinstdrivande företag inom skola, vård och omsorg.

Även denna motion avvisade förbundsstyrelsen. Ordförande Ferbe hade redan i januari givit "Metalls" (det vill säga sin egen) syn på frågan.

Vänd!

Bild: Robert Nyberg/Dagens Arbete

Släpper Metalls ledning turordningen?

Metalls ledning verkar fundera på att förhandla bort en av de viktigaste delar vi har i vårt anställningsskydd: turordningsreglerna i Lagen om anställningsskydd.

Debatten på Metallkongressen om trygghet i anställningen ska ses mot bakgrund av ett utspel som vår ordförande Anders Ferbe gjorde bara någon vecka innan kongressen. I LO:s tidning Arbetet sa han att Metall var berett att förhandla om turordningsreglerna i Lagen om anställningsskydd (LAS), alltså de regler som säger att grundprincipen vid uppsägningar är att gå efter anställ-

ningstid. Utan den regeln kan företagen göra lite hur de vill när de säger upp folk utan att ens behöva förhandla med det lokala facket. Han talade även om att de anställda ska utbilda sig så att *"alla anställda ska lära sig så mycket att de kan söka och få sitt eget arbete."*

(Jo, det är vår förbundsordförande som uttrycker sig så!)

Även om LAS har många luckor (vil-

ket vi såg här på Volvo 2008) är reglerna om anställningsskydd en av de viktigaste saker vi har för att hindra att arbetsgivarna genomför helt godtyckliga uppsägningar.

Det var därför heller inte särskilt förvånande att arbetsgivarna redan samma dag gick ut och sa att de var mycket intresserade av att prata med Ferbe om saken eftersom *"fack och arbetsgivare i*

Vänd!

Forts. "IF Metall har haft kongress"

gan och sagt att vinstdriven välfärd är nödvändig. (Och missat att de svenska välfärdssystemen faktiskt är uppbyggda under mycket lång tid helt utan vinstdrivna företag...)

Då hände det ovanliga på kongressen: delegater begärde omröstning och motionen fick majoritet *mot* styrelsens vilja.

Det kommer att bli intressant att se om Ferbe & Co kommer att följa kongressens beslut nu eller om de fortfarande anser att de har rätt att bestämma vad Metall tycker utan att ta reda på medlemmarnas åsikter.

Att det är så och så med att följa kongressbeslut som ledningen inte själva gillar visades också på kongressen. I vintras gick förbundsstyrelsen med på att skriva in en paragraf i vårt centrala avtal som gör det möjligt att i kristider sänka arbetstid och lön, det vill säga det som gjordes i ett tillfälligt krisavtal 2009.

Detta gjorde de trots att kongressen 2011 beslutat att "*krisavtal med den konstruktionen som uppfanns 2009 inte tillåts utgöra en norm inför framtida lågkonjunkturer.*"

När styrelsen ändå gjorde så blev de anmälda till Granskningskommisionen, en grupp som ska kontrollera så att kongressbesluten följs. Vid årets kongress lade de fram sin rapport där de konstaterade att avtalet verkligen var ett brott mot kongressbeslutet. Men eftersom det fanns en rad "förmildrande omständigheter" ville de trots kritiken ge styrelsen ansvarsfrihet.

Forts. "Släpper IF Metalls ledning..."

industrin har ett bra förhandlings- och samtalsklimat" och att "en sådan sam- syn inte finns på hela arbetsmarknaden och då kanske det inte finns förutsättningar för bredare överenskommelser."

På ren svenska: eftersom det brukar vara lätt att få Ferbe och de andra i Metalls ledning att gå med på saker och ting kan de använda ett avtal om försämringar i anställningsskyddet i Metall som murbräcka mot andra förbund som brukar vara lite tuffare. Inget smickande betyg för vårt förbund.

Strejk på Volvofabrik i Kina

I Daiqing i nordvästra Kina håller Geely på att starta den fabrik som ska ta över den nuvarande XC90 när den går ur produktion här på Torslanda.

Allt verkar dock inte gå enligt planerna. Enligt uppgifter till *Kvasten* har de anställda på den nya fabriken genomfört en kort proteststrejk under våren. Orsaken skulle vara uppgifter om att fabriken, som byggts för Geely, skulle tas över av Volvo. Varför de anställda inte ville detta har vi inte fått några uppgifter om men vid liknande händelser i Kina, där de anställda har protesterat mot att företag byter ägare, har det berott på att företaget har försökt lura de anställda på pensioner och andra löneförmåner.

Enligt samma källor ska det också ha genomförts en omröstning för att se vilket företag de anställda helst ville skulle äga fabriken. Både strejken och diskussionen om vem som ska äga fabriken är mycket intressanta och visar att Kina trots allt inte är ett land där företagen kan räkna med att göra vad de vill. Det verkar även finnas saker där som vi som arbetar i Sverige kan lära oss en hel del av.

Direktörsskitprat

Vår VD brukar ibland låta sin vishet strömma över oss via brev på Intranet. Maj månads budskap börjar med denna mening: "*Jag har tidigare talat om vår företagskultur och behovet av att arbeta smartare och mer "nimble"*."

Att vi ska arbeta smartare är ett gammalt uttryck cheferna använder när de vill att vi ska jobba hårdare. Men vad menar han med "*nimble*"? Nimble är engelska och betyder ungefär snabb, flink, kvick, snabbtänkt. Om vår chef måste använda ett engelskt ord som han inte kan översätta (och dessutom sätta det inom citattecken) kan det bero på att han inte förstår vad det betyder. Mer troligt är att det är ett fall av så kallat *Corporate Bullshit*, företagskitprat, modeuttryck som höga chefer svänger sig med för att visa att de hänger med på det senaste inom företagsvärlden. Sådana ord brukar sedan sippra ner genom organisationen när lägre chefer härmar sina chefer. Eftersom orden oftast kommer från USA och dessutom har en rätt oklar betydelse låter cheferna helst bli att översätta dem. Men framför allt är de till för att maskera budskap som är väldigt enkla och inte så trevliga att föra fram och få dem att låta häftiga. "*Behovet att arbeta snabbare*" låter inte lika kul som "*mer nimble*". Även om det är precis det vår VD egentligen menar att vi ska göra.

Grisen i säcken?

Under semestern kommer jobb att flyttas in i TC från underleverantören Johnson Controls, förmontering av innertak och tunnelkonsol. De som idag arbetar på Johnson kommer att erbjudas jobb i TC, både på de nya avsnitt som byggs upp för dessa monteringar och på andra banor. Samtidigt har en del som idag arbetar på banorna i TC erbjudits att jobba med de nya monteringsarna. Några av dessa personer har bett att få åka till Johnson för att titta på hur jobben ser ut idag, en ganska rimlig begäran innan man tar ställning till att byta arbete. Johnson har svarat nej på detta eftersom de "*inte tar emot besök*".

Mycket märkligt. Det handlar ju inte om några turister som springer omkring och stör verksamheten utan om personer som eventuellt ska ha dessa jobb. Om det beror på ointresse från Johnsons sida eller för att de är sura på att Volvo tagit tillbaka jobben är svårt att veta.

Troligen är det så enkelt som att det gäller vanliga arbetare. För vem tror att de hade nekat TC-chefen att få komma på besök? Självklart borde Volvo peka med hela handen och kräva att de släpper in ett antal montörer från TC. Det är inte rimligt att kräva att de ska köpa grisen i säcken och byta jobb utan att ens få titta på det.